

VÝVOJ PREDAJNOSTI AUTOMOBILOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE V ROKOCH 2006-2008

Alžbeta Králiková, Bibiána Buková

Úvod

Spomedzi všetkých výrobných odvetví sa v SR najrýchlejšie rozvíja automobilový priemysel. Okrem domáceho výrobcu Škoda k nám prenikli aj zahraniční výrobcovia, ktorými sú Volkswagen, Citroën-Peugeot, Kia Motors a iní. V SR sa vyrábajú nie len osobné automobily u spomínaných výrobcov ale taktiež aj nákladné automobily, autobusy a iné užitkové vozidlá. Najväčšie zastúpenie majú však osobné automobily. Okrem výroby pre domáci trh sa výrobcovia automobilov zameriavajú aj na export do zahraničia, ktorý tvorí rozhodujúci časť z predaja automobilov.

S neustále sa rozširujúcou sieťou infraštruktúry rastie aj dopyt zákazníkov a nároky na kvalitu, rýchlosť, bezpečnosť, úspornosť, pohodlie, jazdné parametre, dizajn a iné vlastnosti. Tieto nároky sa potom odrážajú v požiadavkách zákazníkov, ktoré starostlivo sleduje každý výrobca a neustále sa im snaží prispôbovať, inovovať, modernizovať a napredovať vo vývoji, aby dokázal byť konkurencieschopný a udržal si dobré postavenie na trhu. Veľmi dôležitým predpokladom pre fungovanie výrobných závodov (konkrétne automobilových) je stabilná ekonomická situácia nie len na domacom, ale taktiež aj na zahraničnom trhu.

Predajnosť automobilov v roku 2006

Na Slovensku v roku 2006 policajné štatistiky zaregistrovali 59 084 nových osobných automobilov. V porovnaní s rokom 2005 to predstavuje totiž nárast o 3,8 %. Z hľadiska krátkej histórie SR je to šiesty najlepší výsledok. Viac osobných automobilov sa predalo v len rokoch 1996, 1997, 1998, 2001 a 2002.

Výsledok mohol byť v roku 2006 ešte lepší, ale časť potenciálnych predajov osobných vozidiel skonžurovala kategória malých nákladných áut. Ich registrácie vzrástli až o 35,5 %.

Na čele rebríčka značiek zotrvala aj na konci roka 2006 bezpečne Škoda. Jej trhoví podiel však klesol z 30,3 % v roku 2005 na 28,5 %. Na druhé miesto v medziročnom porovnaní prenikol Volkswagen, keď predstihol Peugeot. Zo šiesteho na ôsme miesto spadol Citroën a jeho miesto zaujal Opel.

O jednu priečku na ôsme miesto postúpil Ford (je tam spolu s Citroënom). Deviate a desiate miesto si neudržali Chevrolet a Fiat a ich miesta zaujali Toyota/Lexus a Seat.

Pozoruhodný skok zaznamenala značka Kia, a to z 21. miesta v roku 2005 na štrnásť miesto v roku 2006. Jej predaj osobných automobilov vzrástol z 537 na 1 173 vozidiel.

Trhové podiely si z prvej desiatky vlni zvýšili značky Volkswagen, Ford a Toyota/Lexus a Seat. Väčší podiel na trhu ako v roku 2005 zaznamenali tiež prémiové značky Audi, Mercedes, BMW, ako aj v podstate všetky japonské a kórejské značky.

Z hľadiska segmentov sa situácia vyvinula dosť neprehľadne. Vzrástol predaj v kategóriách: mini (segment A) o 62,2 %, vo vyššej strednej triede (D) o 69,8 %, v športových autách (F) o 66,1 %, pri terénnych automobiloch (G) o 72 %. Pri viacúčelových automobiloch (H) to bolo o 70,3 %.

Naopak znížil sa dopyt: po malých automobiloch (B) o 2,2 %, po kompaktoch (C) o 1,7 %, strednej triede (CD) o 1,2 % a po luxusných automobiloch (E) o 15,1 %. Ak hodnotíme trh ako celok, potom je badateľný posun k automobilom vyšších cenových kategórií. Toto tvrdenie atakuje výrazný rast predaja automobilov mini.

Tab. 1: Predajnosť osobných automobilov v SR v roku 2006

Poradie	Značka	December 2006	Trhový podiel za december (%)	Január až december 2006	Celkový trhový podiel (%)
1.	Škoda	1854	30,7	16854	28,53
2.	VW	454	7,52	4690	7,94
3.	Peugeot	496	8,21	3972	6,72
4.	Renault	253	4,19	3516	5,95
5.	Suzuki	393	6,51	3338	5,65
6.	Opel	384	6,36	2812	4,76
7.	Ford	240	3,97	2723	4,61
8.	Citroën	169	2,8	2661	4,5
9.	Toyota/Lexus	208	3,44	2367	4,01
10.	Seat	277	4,59	2217	3,75
	Ostatné značky	1311	21,71	13934	23,58
Spolu		6039	100	59084	100

Predajnosť automobilov v roku 2007

Rok 2007 bol z pohľadu slovenského automobilového priemyslu podľa prezidenta Združenia automobilového priemyslu SR (ZAP) Jozefa Uhríka jedným z prvých, kedy dynamika výroby rástla pomerne zásadne. V roku 2006 dosiahla produkcia automobilového priemyslu približne 30 % z celkového priemyslu, no za prvých šesť mesiacov roku 2007 to už bolo viac ako 35 %. Kým obrat automobilového priemyslu v roku 2006 prekročil 440 mld. Sk, za prvý polrok roku 2007 to už bolo 300 mld. Sk.

V roku 2006 sa pritom na Slovensku vyrobilo takmer 300 tis. automobilov, no odhady ZAP pre rok 2007 sú viac ako 550 tis. automobilov. Kým do roku 2006 bol hlavným nositeľom automobilovej výroby na Slovensku Volkswagen Slovakia (VW Slovakia), za prvých osem mesiacov roku 2007 prevýšil počet automobilov spolu vyrobených v PSA Peugeot Citroën Slovakia a Kia Motors Slovakia výrobu vo VW Slovakia.

Za najväčší úspech slovenského automobilového priemyslu v roku 2007 pritom prezident ZAP považuje udržanie dynamiky VW Slovakia, a to aj pri zmenenej štruktúre produkcie v prospech luxusných terénnych automobilov, rozbehnutie výroby v PSA Peugeot Citroën a Kia Motors, no predovšetkým fakt, že sa výrazne zvýšila produkcia subdodávateľov.

Poukázal taktiež na fakt, že subdodávateľia už svoje produkty nedodávajú iba pre automobilové výrobné závody na Slovensku, ale aj pre automobilové výrobné závody mimo Slovenska. Vďaka tomu, že máme troch veľkých automobilových finalistov, vyvinuli sa tri rodiny subdodávateľov, ktoré sa však postupne začínajú prelínať, dodávajú dvom alebo dokonca všetkým trom výrobcom a majú tak rovnomernejšie perspektívy vyťažovania svojich kapacít.

Slovensko má podľa Uhríka šťastie, že na jeho území pôsobí európska jednotka, ako aj dvojka automobilového priemyslu, teda Volkswagen a PSA Peugeot Citroën, no zároveň aj predstaviteľ moderného ázijského automobilového priemyslu - Kia.

V súčasnosti o automobilové výrobné závody bojujú najvyspelejšie krajiny sveta, ako Nemecko, Francúzsko či Taliansko a SR má vďaka automobilovému priemyslu výbornú zahranično-obchodnú bilanciu. Pridanú hodnotu pritom podľa prezidenta ZAP nemôžeme počítať na produkt, ale na jedného pracovníka. V prípade automobilových výrobných závodov vychádza pridaná hodnota z ich obrovských investícií do technológií, ktoré zabezpečujú vysokú produktivitu práce, a tým zásadne vplyvajú na tvorbu hrubého domáceho produktu (HDP).

Za celý rok 2007 však bolo spolu zaregistrovaných 83 255 vozidiel, čiže o 5,97 % viac než v roku 2006. Tento rok by sme tak z hľadiska predaja automobilov u nás pokojne mohli

nazvať úspešným.

V poradí značiek obhájila prvenstvo Škoda s trhovým podielom 21,58 %. Na druhom mieste sa v predajnosti automobilov umiestnil Peugeot a tretí skončil Citroën, ktorý predal o 233 vozidiel menej ako Peugeot. Na ďalšom mieste skončil Volkswagen, ktorý zaznamenal pokles predaja o 13,43 % v porovnaní s rokom 2006. Desiatku najúspešnejších uzatvoril Hyundai.

Aj rebríček TOP 40 predajnosti jednotlivých modelov pozná svojich víťazov. Prvé miesto patrí Škode Fabia prvej generácie, ktorej sa v roku 2007 predalo 7920 kusov (hatchback, sedan a kombi). Druhá je Octavia druhej generácie a na treťom mieste skončil žilinský cee'd, ktorý zaznamenal 2568 predaných kusov. Stredná trieda má svoje zastúpenie v modeli Passat. Ten sa statočne udržal v prvej desiatke. Kategória SUV tiež pozná najpredávanejšie modely. S počtom najviac predaných kusov za rok 2007 sa môže pochváliť Hyundai s modelom Sante Fé, ktorý v konečnom hodnotení skončil na 33. mieste.

Tab. 2: Predajnosť osobných automobilov v SR v roku 2007

Poradie	Značka	December 2007	Trhový podiel za december (%)	Január až december 2007	Celkový trhový podiel (%)	Zmena oproti 2006 (%)
1.	Škoda	1683	20,7	17963	21,58	-16,01
2.	Peugeot	646	7,95	6061	7,28	11,89
3.	Citroën	410	5,05	5828	7	27,98
4.	VW	509	6,26	5800	6,97	-13,43
5.	Suzuki	346	4,26	4709	5,66	40,9
6.	Kia	640	7,88	4669	5,61	173,04
7.	Renault	458	5,64	4521	5,43	1,87
8.	Ford	324	3,99	4111	4,94	20,17
9.	Opel	325	4	3565	4,28	-0,64
10.	Hyundai	381	4,69	3526	4,24	30,5
	Ostatné značky	2403	29,58	22502	27,03	...
Spolu		8125	100	83255	100,02	5,97

Predajnosť automobilov v roku 2008

Za 1. polrok 2008 bolo na Slovensku zaregistrovaných o 21,5 % nových automobilov viac ako v rovnakom období za minulý rok. Takmer 20 % novoregistrovaných automobilov je značky Škoda.

Ako ďalej informovalo Združenie automobilového priemyslu, počet registrácií nových osobných a malých nákladných automobilov do 3,5 tony (kategórie M1 a N1) v júni medziročne stúpol o 17,52 % na 8983 vozidiel, pričom za 1. polrok 2008 bolo zaregistrovaných 48.207 áut, čiže o 21,48 % viac ako v rovnakom období vlani.

Od začiatku roka pribudlo celkovo do štatistík 87712 automobilov, čo znamená medziročný nárast o 16,75 %. Najvyšší odbyť od januára do konca novembra si pripísala tradične česká Škoda, ktorá v krajine predala 16811 automobilov. Jej podiel na trhu však v porovnaní s vlaňajškom klesol o 2,5 % na 19,17 %. Druhé miesto si udržal nemecký Volkswagen s trhovým podielom 8,62 % pred tretím Peugeotom so ziskom 7,14 %.

Finančná kríza, pre ktorú majú ľudia ťažší prístup k úverom a budú zrejme viac opatrnejší vo väčších nákupoch, zasiahla automobilové trhy najmä v západnej Európe a Spojených štátoch. Na Slovensku výroba dopravných prostriedkov klesla už v októbri, a to medziročne o 12,8 %. Konkrétne v mesiaci október poklesol objem predaja o 14,5 % v porovnaní s minulým rokom. Na talianskom trhu klesol objem predaja v októbri o 18,9 % a na španielskom dokonca o 40 % v porovnaní s minulým rokom.

Okrem poklesu predaja osobných a malých nákladných automobilov sa znížil aj odbyt nákladných vozidiel. Za prvých 11 mesiacov pribudlo do policajných štatistík 941 nových nákladných automobilov s hmotnosťou od 3,5 do 12 ton, čo je o 8,29 % menej ako v rovnakom období vlaňajška. Najväčší podiel na trhu si udržalo Iveco (34,64 %).

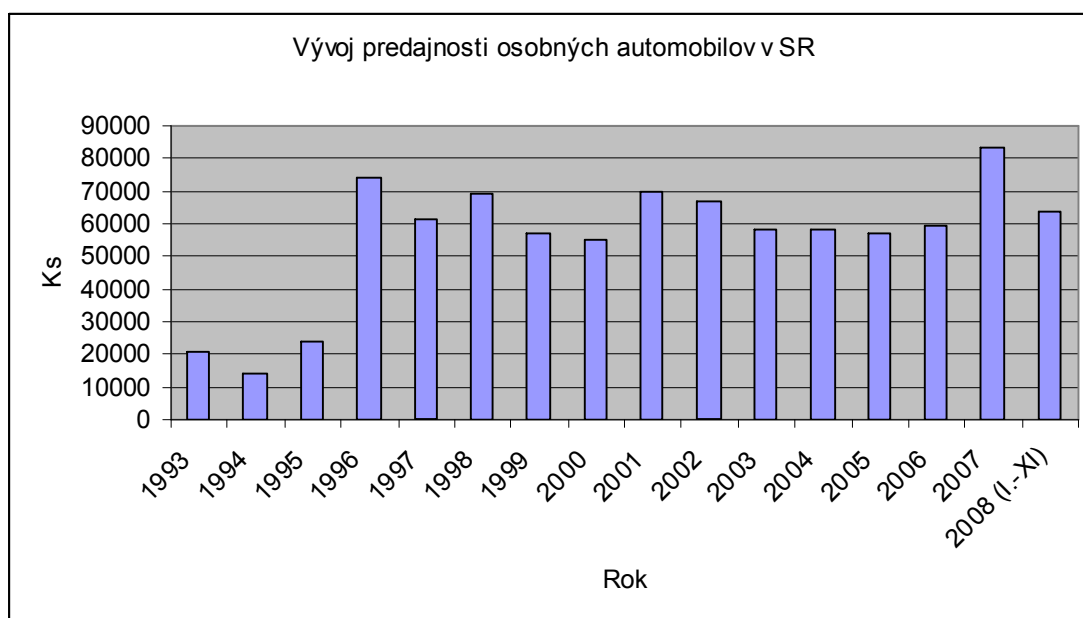
O 12,83 % na 3602 vozidiel klesol v tomto období odbyt ťažkých nákladných automobilov nad 12 ton. Ani na čele rebríčka v tejto kategórii nenastala zmena, lídrom zostala švédská značka Volvo s podielom 20,24 %.

Do konca novembra zaregistrovali tiež 537 nových autobusov, čo je vyše dvojnásobný nárast v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2007. Medzi autobusmi sa na vrchole predajnosti udržal Irisbus s viac než polovičným trhovým podielom.

Tab. 3: Predajnosť osobných automobilov v SR v roku 2008

Poradie	Značka	November 2008	Trhový podiel za november (%)	Január až november 2008	Celkový trhový podiel (%)
1.	Škoda	682	14%	12443	20%
2.	Suzuki	342	7%	4900	8%
3.	VW	408	9%	4671	7%
4.	Peugeot	305	6%	4198	7%
5.	Renault	365	8%	4055	6%
6.	Citroën	230	5%	3814	6%
7.	Ford	230	5%	3701	6%
8.	Kia	269	6%	3583	6%
9.	Toyota/Lexus	293	6%	2990	5%
10.	Fiat	211	4%	2726	4%
	Ostatné značky	1454	30%	16566	26%
Spolu		4789	100%	63647	100%

Graf 1: Vývoj predajnosti osobných automobilov v SR

Záver

Automobilový priemysel je neustále sa meniaci sektor, ktorého výsledky sú ovplyvňované zákazníkmi a z toho dôvodu má jeho vývoj raz stúpajúcu, inokedy klesajúcu tendenciu. Je nevyhnutné, aby sa každý výrobca automobilov neustále vyvíjal, objavoval nové výrobné technológie pri dodržaní nárokov kladených na kvalitu, inovoval diely, prinášal na trh nové modely, spolupracoval s ostatnými výrobcami automobilov a prihováral sa zákazníkom s ponukou, ktorá je odrazom ich požiadaviek.

Nevyhnutnou podmienkou pre fungovanie automobilového priemyslu je kúpyschopnosť obyvateľstva. Súčasné nepriaznivo sa vyvíjajúce finančné podmienky najviditeľnejšie vplývajú práve na automobilový priemysel, ktorý zaznamenáva pokles a najdôležitejšou úlohou všetkých zainteresovaných je, čím skôr nájsť prijateľné riešenie, ktoré bude viesť k jeho oživeniu. Najväčší dôraz sa kladie na úspornosť v oblastiach, v ktorých je to prípustné, na súdržnosť zamestnancov a na ponuku smerujúcu k momentálnym finančným možnostiam zákazníkov. Závisí totiž len na nich, aký smer bude mať krivka vývoja predajnosti automobilov nielen v SR ale aj na celom svete.

Literatúra:

- [1] <http://ekonomika.sme.sk/c/3660655/Minuly-rok-sa-na-Slovensku-vyrobilo-viac-ako-polmiliona-aut.html>
- [2] <http://www.etrend.sk/auto/auto-biznis/bol-to-dobry-rok/98278.html>
- [3] <http://autoviny.zoznam.sk/cl/100202/198527/Trh-v-roku-2007-Vydarena-sezona>
- [4] <http://www.busportal.sk/modules.php?name=article&sid=5307>
- [5] <http://www.busportal.sk/modules.php?name=article&sid=5307>
- [6] ŠTATISTIKY PREDAJA AUTOMOBILOV V SR 12/2006
- [7] ŠTATISTIKY PREDAJA AUTOMOBILOV V SR 12/2007
- [8] ŠTATISTIKY PREDAJA AUTOMOBILOV V SR 11/2008
- [9] Kia Family News – Interný spravodaj Kia Motors Slovakia s. r. o.; vydaný: 12.12.2008

Ing. Alžbeta Králiková

Kia Motors Slovakia, s. r. o.
P. O. Box 2
013 01 Teplička nad Váhom
e-mail: akralikova@kia.sk

doc. Ing. Bibiána Buková, PhD.

ŽU v Žiline, FPEDAS
Univerzitná 1
010 26 Žilina
e-mail: bibiana.bukova@fpedas.uniza.sk

Internetové noviny pre rozvoj
logistiky na Slovensku.

ISSN: 1336-5851